

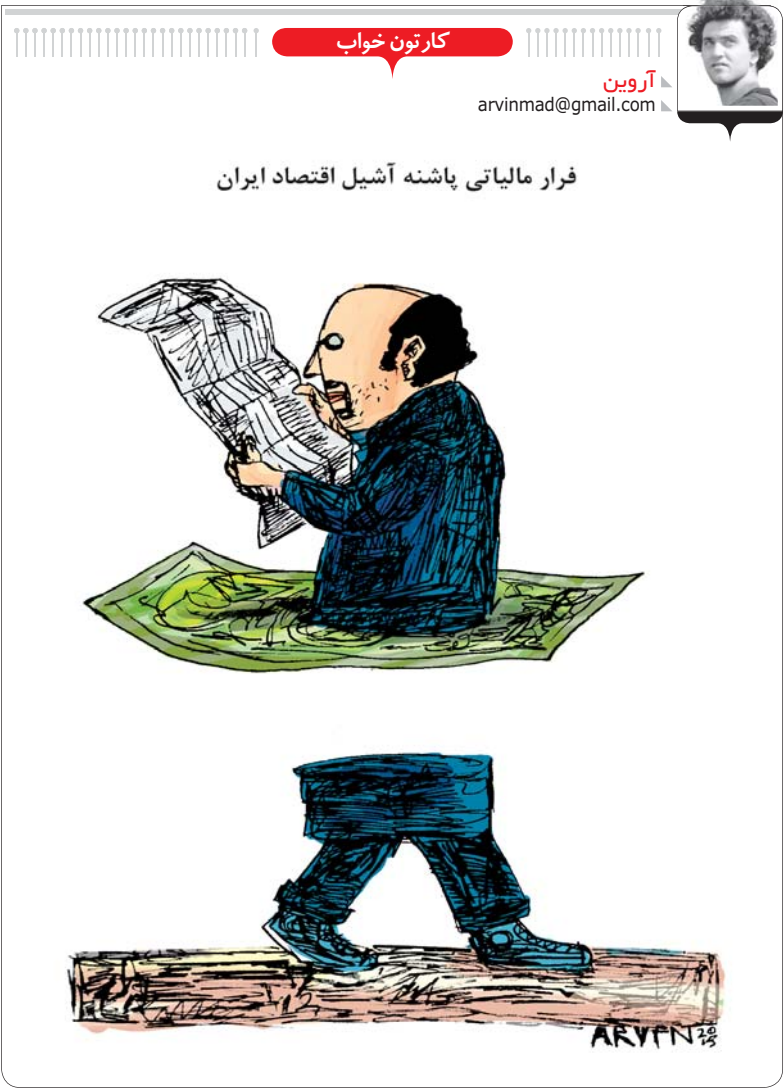
شترخوارروزنامه

دوشنبه ۱ تیر ۱۳۹۴ • ۵ رمضان ۱۴۳۶، ۲۲ ژوئن ۲۰۱۵ • سال دوازدهم • شماره ۲۳۳۰ • ۲۰ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۳:۰۶ • اذان مغرب ۲۰:۴۵ • اذان صبح فردا ۴:۰۲ • طلوع آفتاب ۵:۴۹

روزنامه‌فردا

fardashargh@gmail.com

گزارش فردا

روزی که کلاه سر مردم رفت

سعید برآبادی: می‌گویند: «این مناسب سر شماس‌ت، آقا». لبه‌های کلاه را بالا و پایین می‌کنند، شماره‌اش را از ته کلاه می‌خوانند و بعد آینه می‌آورد دور سر مشرتی تا او از هر زاویه‌ای، خودش را ببیند که کلاه سرش رفته! آداب حرف‌زدنش با بقیه کاسب‌های راسته لاله‌زار فرق می‌کند؛ احترام فراوانی که به مشتری می‌گذارد برای پول‌درآوردن نیست؛ یک‌جور آداب کلاسیک فروش کلاه است که از روزهای خیلی دور مانده: «این مغازه از سال ۴۲ افتتاح شده، مرحوم پدرم، حاج حسین رحمت‌الهی، از قدیمی‌ترین کلاه‌دوزان تهران بوده و حالا این مغازه و حرفه به ما رسیده است». رضا پهلوی وقتی که به قدرت می‌رسد، دست به‌کلاه مردم می‌شود؛ دوم تیرماه روزی است که میرنج، مجلس را راضی می‌کند، کلاه پهلوی اجباری شود تا نمادی باشد از خداحافظی ملت با سلسله قاجار و آغاز به‌کار روزگار پهلوی. از همان دوره، رونق تولید کلاه انبوه شد و کلاه‌دوزان و کلاه‌فروشی‌ها در دل پایتخت گسترش یافتند تا برای عامه مردم و جیب‌های مختلف، به قیمت‌های ارزان و گران، کلاه پهلوی تولید کنند. لاله‌زار یک کلاه‌فروشی اعظم دارد؛ کلاه‌فروشی «رحمت‌الهی»، درست سر نبش لاله‌زار- منوچهری با ویترینی بزرگ که پر است از کلاه‌های مختلف، عجیب و گاه بایرسنتیژ، از کبری و ملوانی و خلبانی گرفته تا کلاه‌های پوستی و نقاب‌دار، داخل مغازه بوی خیاط‌خانه‌ها را می‌دهد؛ شیک و مجلسی و بیرونش، غوغای فروشندگان لوازم الکتریکی و آرایشی است. ۲۰۱۰ سال بعد از آنکه رضاخان، قدرت‌ش را با کلاه روی سر مردم گذاشت، روشن‌فکران با کلاه‌های

آچارکشی

آچارکشی امروز انجام نمی‌شود.

پوریا عالمی

تشنگی

چرا گل نخریم؟

عباس وطن‌پرور*

● نمی‌دانم چرا برای مقابله با بحران خشک‌سالی باید با کمپین‌هایی شبیه به «کارزار گل»، رودرویی اقتصاد و بازار گل بایستیم، آن هم در شرایطی که تولید گل شاخه‌بریده، علاوه‌بر اشتغال‌زایی و سهمی که در صادرات دارد، باعث بهبود عاطفه اجتماعی ما می‌شود؟ واقعیت این است که آب فیزیولوژی که برای تولید هر شاخه گل مصرف می‌شود آن‌قدر زیاد نیست که بخوایم با حذف خرید و فروش گل، از کشورمان در برابر بی‌آبی حمایت کنیم. در مقایسه میزان آب مصرفی تولید هر شاخه گل با مصارفی دیگر، چون کاشت چمن، باید بگوییم که این میزان آب به اندازه آبی است که رفع عطش می‌کنیم یا با آن یک وعده غذا درست می‌کنیم در مقابل آبی که در استحمام مصرف می‌شود! پس چرا گل نخریم؟ بنابراین فکر می‌کنم به‌جای «گل‌نخریدن» و «گل هدیه‌ندادن» که شعار کمپین کارزار گل است، شاید بد نباشد با تغییر در الگوی مصرف بخش‌های مختلف، کنترل آب را در حوزه‌هایی انجام دهیم که هدردهی یا مصرف واقعا قابل‌اعتنایی داشته باشند. شاید بد نباشد از شهرداری درخواست کنیم، دیگر در تهران چمن نکارد! جلوكبیری از کاشت چمن در تهران و تغییر الگوی زیباسازی شهر از «چمن‌کاری» به کاشت «درختچه‌ها»، علاوه‌بر اینکه مانع مصرف بیش‌از‌حد آب می‌شود، از افزایش میزان رطوبت تهران هم جلوكبیری می‌کند. از یاد نبریم که برای آبیاری هر مترمربع چمن، نزدیک به ۱۵ لیتر آب مورد نیاز است، اما در مقابل این رقم، رقم آب مصرفی تولید گل، واقعا کم است. همچنین می‌توان به‌جای ضربه‌زدن به اقتصاد گل، شرایطی را فراهم کنیم که کولرهای آبی از سیستم سرمایشی خانگی بروند؛ کولرهای آبی قاتل آب شهری ما هستند. پیشنهاد آخرم، توجه به مسئله فاضلاب شهری است. درحال‌حاضر طرح جمع‌آوری فاضلاب شهری در تهران شروع شده و واقعا طرح خوبی است، اما در انتها، فاضلاب‌های جمع‌شده در خارج شهر تبخیر می‌شوند درحالی‌که باید از این فرصت به‌نفع خود تهران و منابع آبی‌اش بهره برد. از یاد نبریم که علم مدیریت منابع آبی این‌روزها یکی از پیچیده‌ترین دانش‌های جهانی به‌شمار می‌رود که گاهی اوقات پیوستن به کمپین‌هایی از این دست، با مطامع آن همسو نیست.

«عضو اتاق بازرگانی ایران

نگاه مخاطب

فریبی به‌نام‌کار

● **اختر محمد ماکویی:** برای ورود به نمایشگاه کاربایی» در هرات باید صبح می‌آمدم و کارت تهیه می‌کردم؛ کاری که فراموش کرده بودم انجام دهم، تنها نبودم چون صدها نفر هم مانند من بدون تهیه کارت آمده بودند که دلیل خوبی برای ازدحام بود، اما بعد از گذشت حدود نیم‌ساعت و تحت شرایط شدید امنیتی که معمولاً چنین شرایطی را در موقع ورود یکی از مقامات از کابل می‌دیدم، در را باز کردند و من هم وارد جمع هزاران تشنه کاری شدم که غرفه‌به‌غرفه دنبال شغلی برای خود می‌گشتند. ولی در این غرفه‌ها حسی برای جذب نیروی جدید ملاحظه نکردم، بیشتر شبیه نمایش‌های تبلیغاتی شرکت‌های اغلب خصوصی بود که برای جذب مشتری آمده بودند. کار، یکی از مشکلاتی است که دولت به به‌به‌ری غنی و عبدالله با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند و با وجود وعده‌هایی که هر دو آقایان در زمینه‌کار داده بودند، تا‌به‌حال در این زمینه فرجی رخ نداده است. وقتی از این نمایشگاه بیرون آمدم و کارت‌های تبلیغاتی را که در داخل به من داده بودند، شمردم، ۱۳۳ عدد شد.

سلام به فردا

آثار اجتماعی رمضان

باشیم که در پی هر رمضان به‌تدریج ارزش‌های ناشی از «تقوی» چون اخلاق، صداقت و پاک‌دستی، روحیه خدمت به مردم، پای‌بندی به تعهدات اجتماعی، التزام به قانون و... در خلق‌وخوی مردم افزایش پیدا کرده باشد و شاهد نشاط و آرامش بیشتری در فضای جامعه باشیم. اگر ما شاهد رشد این ارزش‌های اجتماعی پس از هر رمضان در وضعیت فردی و اجتماعی خودمان نباشیم ضرورتاً باید برای شناخت علل و رفع آنها اهتمام جدی بورزیم. به‌طور کلی آفت و عوامل تضعیف‌کننده «تقوا»ی فردی و اجتماعی هوایای نفسانی انسان چون خودخواهی‌ها، حسادت‌ها و کینه‌ورزی‌هاست که می‌توان در فرصت بیشتری به تحلیل این شرایط پرداخت. اما آنچه آموزه‌های قرآنی به‌عنوان ریشه‌های اصلی این‌گونه ناهنجاری‌های اجتماعی برای دوری انسان از فطرت انسانی خود مطرح می‌کند دو عامل «طمع» و «چهل» است که سرمایه «اختیار» و «آزادی» را که خداوند به‌صورت امانت در اختیار انسان قرار داده است، به چالش می‌کشد (احزاب- ۷۲). بنابراین راهکار راهبردی برای رفع ناهنجاری‌های اجتماعی، تعمیم و گسترش عدالت و خشکاندن ریشه‌های چهل و نادانی در جامعه است. بسا آرزوی قبولی طاعات و عبادات آگاهانه و توفیق دستیابی به آثار فردی و اجتماعی ماه مبارک رمضان.

اتفاق

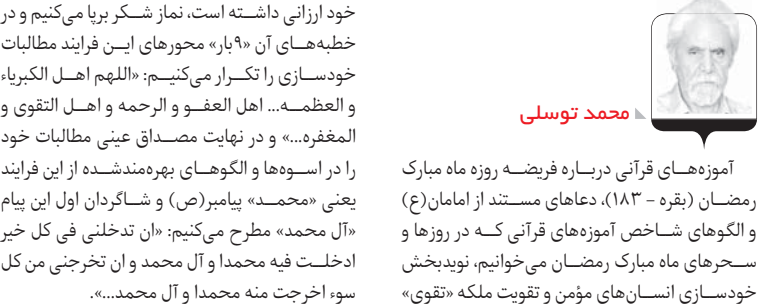
نظر سنجی‌های بدون منبع؛ تبلیغات علیه ایران

این موارد درباره یک نظرسنجی مشخص نباشد، در مورد دقت و صحت کار آن نمی‌توان اظهارنظر کرد و به آن نظرسنجی نباید اهمیت داد بلکه باید آن را تبلیغات فرض کرد». چیزهایی که در گزارش منتشر شده از سوی pewglobal دیده نمی‌شود. گرانبایه همچنین تاکید می‌کند: «در انجام نظرسنجی دو نکته مهم است، یکی دقت و دیگری اعتبار. دقت نظرسنجی به همان ملاحظات روش‌شناختی که از آنها یاد شد، برمی‌گردد و چنانچه برخی ملاحظات نظیر انتخاب روش نمونه‌گیری درست، رعایت نشده باشد، نظرسنجی دارای خطای سیستماتیک و غیرقابل استناد، جعلی و ساختگی است. اعتبار هم بستگی به این دارد که چه سؤالاتی از پاسخ‌دهان پرسیده شده است. گاهی هم از پاسخ‌ها تفسیربهره‌رآی و استنباط‌هایی صورت می‌گیرد که متناسب با خواسته پرسشگر است. برای سنجش اعتبار نظرسنجی، هم باید از پرسش‌ها مطلع باشیم و هم روایی و پایایی گویه‌ها را بتوان ارزیابی کرد». باوجوداین، هنوز پاسخ یک سؤال مشخص نشده است؛ چرا نظرسنجی‌ها مهم هستند و در برهه‌های تاریخی خاص مورد استفاده قرار می‌گیرند. گرانبایه پاسخ می‌دهد: «نظرسنجی با افکار سنجی امروز به‌عنوان یکی از ترند‌های فضا‌سازی، جوسازی و پروپاگاندا مورد استفاده قرار می‌گیرد. این استفاده هم در عرصه رسانه‌ای و هم در جریان فعالیت‌ها مبارزات اجتماعی رخ می‌دهد و همه جریان‌های سیاسی و دولت‌ها هم به نظرسنجی‌ها استناد می‌کنند. دلیل این استناد گسترده به نظرسنجی‌ها این است که چنانچه بخشی از جامعه بفهمد که اکثریت آن جامعه روی یک موضوع توافق دارند، بسا آن هم‌زبانی و هم‌نواپی می‌کند. درواقع این کار تفنندی است که در جنگ‌های سیاسی برای کسب آرای خاکستری صورت می‌گیرد». با وجود این نباید فکر کرد همه نظرسنجی‌ها غیرقابل اعتمادند. این سلیقه مصرف‌کنندگان مورد استفاده قرار می‌گیرد. می‌شوند. یکی از کارکردهای مهم آنها در حوزه بازاریابی است و از طرف تولیدکنندگان برای سنجش سلیقه مصرف‌کنندگان مورد استفاده قرار می‌گیرد. منشأ نظرسنجی‌ها هم اساساً در فعالیت‌های تجاری است. امروزه مؤسسه‌اتی هستند که با اعتبار بالا نتایج قابل‌اعتمادی منتشر می‌کنند که برای شناخت افکار عمومی بسیار قابل استفاده است. اما زمانی که نظرسنجی بدون منبع و بدون ملاحظات علمی و روش‌شناختی است، درواقع به‌شکل علمی ندارد و بیشتر برای فضا‌سازی و تبلیغات است.»

تولدی دیگر

یک کیارستمی برای تمام فصول

نوجوان بود و فیلم‌های کوتاه و کودکانه می‌ساخت تا همین امروز که در گوشه‌ای از چین و ژاپن مشغول فیلم‌سازی است. ... بخش زیادی از شهرت و محبوبیت برخی نام‌ها به فعالیت‌های غیرسینمایی آنان برمی‌گردد. وقتی نام اصغر فرهادی را می‌شنویم، علاوه‌بر اینکه یادمان است تنها اسکار ایران را گرفته، می‌دانیم که در کلدن گلوب برای گسترش چهره صلح‌طلبانه ایران سخن گفت، برای زلزله آذربایجان تسلیت فرستاد و برای غزه کمپینی تشکیل داد. می‌دانیم که رخشان نامشاکر گرفته و در لحظاتی نمی‌داند فیلم سینمایی می‌بیند یا اینکه بخشی از زندگی هوشهریانش را. زمانی سینماگری می‌گفت تمام هنر کارگردانی به این است که کسی نفهمد فیلم کارگردانی شده. تماشاگر فکر کند واقعیت را می‌بیند و این همان کاری است که کیارستمی در تمام این و این سینمای ایران دانست.

محمد توسلی

آموزه‌های قرآنی درباره فریضه روزه ماه مبارک رمضان (بقره – ۱۸۳)، دعا‌های مستند از امامان (ع) و الگوهای شاخص آموزه‌های قرآنی که در روزها و سحرهای ماه مبارک رمضان می‌خوانیم، نویدبخش خودسازی انسان‌های مؤمن و تقویت ملکه «تقوی» و پرهیزکاری است.
مروری بر مفاهیم این آموزه‌ها و دعا‌های روح‌بخش نشان می‌دهد که انسان مؤمن در این فرایند میهمانی ربوبی به استاد «ایک نعبد و ایک نستعین» فقط به ربوبیت پروردگار توجه دارد و مرتب تکرار می‌کند: «یا علی یا عظیم یا غفور یا رحیم انت الرب العظیم» و خواستار بهترین و کامل‌ترین صفات الهی است: «اللهم انی اسئلک من رحمتک باوسعها» و با نگاه آخرت‌گرا به‌دنبال خدایی و متصف شدن به صفات الهی است. در فرایند خودسازی این ماه مبارک به مراسم شب‌های «قدر» که می‌تواند زمینه «احیا»ی انسان را فراهم کند، می‌رسیم و سرانجام در پایان یک ماه خودسازی در جشن «فطر» و شکرگزاری برکات و دستاوردهای خودسازی که خداوند به‌پندگان مؤمن

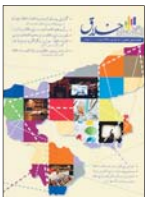
همین حوالی

دردسری به‌اسم افراط‌گری

دولت در حال حاضر منتقدان قدرتمندی دارد که روش‌های اجرایی خاص خودشان را دارند. اگر همه امور دست دولت بود و دولت به وظایفش عمل نمی‌کرد، ما باید از دولت انتقاد می‌کردیم، اما در حال حاضر شاهد جریان‌های افراط‌گری در کشور هستیم که دربرابر اقدامات مختلف دولت از خود واکنش نشان می‌دهند. مجموعه دولت از تجربه لازم اجرایی برخوردار هستند و بالاتر از آن، سلامت نفس دارند و درگیر مسائلی نظیر آلودگی‌های اقتصادی نیستند. در کنار این و با توجه به مشکلات اقتصادی که دامگیر کشور است و همچنین وظایف بین‌المللی‌ای که دولت دارد، معتقدم جهت‌گیری‌های دولت تاکنون خوب بوده است. باز هم می‌گویم فراموش نکنیم که دولت منتقدان بسیار سرخشتی دارد. البته منظرم منتقدانی نیست که مصلحانه فکر می‌کنند. این منتقدان تعدادشان بسیار کم است و به‌دنبال حل مسائل هستند. منظرم افراط‌گرایی است که سخنران‌ها را لغو یا تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشور را تخریب می‌کنند. درباره این افراط‌گران هم باید بدانیم حساب برخی جوان‌های پابی که واقعا سؤال دارند از جریانی که پشت افراط‌گرایی است، جداست. افراط‌گرایان همان‌هایی هستند که زمانی در کشور شروع به فعالیت کردند و کم‌کم با برخی زدوبند‌های اقتصادی به جایی رسیدند. حالا تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای را متهم می‌کنند. از نظر من، هیات مذاکره‌کننده هسته‌ای همان‌طور که رئیس‌جمهور هم اشاره کرده‌اند، در چارچوب‌های مشخص و با اعتمادبه‌نفس و آرامش مذاکرات را ادامه می‌دهند. رفتار این هیات دربرابر قدرت‌های جهانی آن‌قدر منطقی و معقول بوده است که چهره بسیار خوبی از ایران در سطح بین‌المللی به‌وجود آورده است. از طرف دیگر، این تیم با متانت، همه راه‌های حقوقی و سیاسی برای حل مسئله هسته‌ای را پیش می‌برد و حتی لحظه‌ای هم متزلزل نشده است. یکی دیگر از اقدامات این افراط‌گرایان مقابله با آزادی‌های مشروع و مقبول اجتماعی است که فکر می‌کنم دولت تلاش خود را برای اعطای این آزادی‌ها به همه گروه‌ها کرده است و در مواقعی هم که افرادی مانع از آنها شده‌اند مثل مهریزدن سخنرانی‌ها، دولت در حال پیگیری پرونده آنهاست.

برای سینمای ایران بعضی از نام‌ها بخشی از تاریخ شده‌اند؛ مثل عباس کیارستمی، اصغر فرهادی، رخشان بنی‌اعتماد و... بخش زیادی از شهرت و محبوبیت برخی نام‌ها به فعالیت‌های غیرسینمایی آنان برمی‌گردد. وقتی نام اصغر فرهادی را می‌شنویم، علاوه‌بر اینکه یادمان است تنها اسکار ایران را گرفته، می‌دانیم که در کلدن گلوب برای گسترش چهره صلح‌طلبانه ایران سخن گفت، برای زلزله آذربایجان تسلیت فرستاد و برای غزه کمپینی تشکیل داد. می‌دانیم که رخشان نامشاکر گرفته و در کارگردانی، فعالیت‌های اجتماعی هم دارد، به خانه خویش رفت آمد دارد و... اما کیارستمی فصلی جدا در سینمای ایران است؛ فصلی که موضوعات مهم تربیتی و اخلاقی را به‌صورت پنهان در آثارش مطرح می‌کند؛ از همان زمانی که در کانون پرورش فکری کودک و

«اقتصاد خلاق»، نام فصلنامه‌ای علمی است که به‌تازگی اولین شماره آن منتشرشده است. این فصلنامه با مدیرمسئولی غلامرضا خلیل‌ارجمندی و با حضور اعضای شورای سیاست‌گذاری همچون مرتضی کاظمی، اسماعیل اردلان و بهروز فتحی منتشر شده است. این فصلنامه برای تبیین پایه‌های اساسی اقتصاد خلاق، توسعه برمنای سرمایه فکری و خلاقیت و گسترش ظرفیت‌های منحصربه‌فرد و در جهت ایجاد جهش اقتصادی منتشر می‌شود. به نوشته مدیرمسئول، انتشار این فصلنامه در راستای تقویت دانش و مبانی فکری اقتصاد اخلاق و با هدف افزایش سهم اقتصاد خلاق در اقتصاد ملی است. در این شماره شناخت موتور خلاقیت در یک اقتصاد خلاق در گفت‌وگو با جان هاوکینز، برآوردهای اقتصادی صنایع خلاق بریتانیا، گزارش یونسکو از وضعیت اقتصاد خلاق جهان و گزارشی از هفدهمین همایش صنایع خلاق نیویورک در کنار برنامه پنج‌ساله چین از جمله مطالب منتشرشده در این فصلنامه تخصصی است.

